

Artificiell intelligens och de jämsällldhetspolitiska målen

Utmaningar och möjligheter för jämsällldhetspolitiken

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1. Introduktion	4
2. Artificiell intelligens dubbla roll för jämställdhet.....	4
3. Riskområden och barriärer för jämställdhetsfrämjande AI	5
3.1 Diskriminerande utfall och servicekvalitet	5
3.2 Onlinevåld och trakasserier	6
3.3 Generativ AI och deepfakes.....	6
3.4 Innehållsmoderering och algoritmisk bias	7
3.5 Brist på data och transparens.....	7
3.6 EU AI Act.....	7
3.7 Etisk AI	9
4. Sammanfattning av riskområden.....	10
5. Hur kan AI bidra till jämställdhet?	10
5.1 AI och de jämställdhetspolitiska målen.....	12
6. Förslag för att realisera jämställdhetsdriven AI	16
6.1 Nationella AI-piloter	16
6.2 Utveckling av jämställdhetsinformerade AI-modeller	16
6.3 Tvärsektoriella partnerskap	16
6.4 Upphandling som styrmedel	16
6.5 Stärkt kompetenslyft	17
7. Referenser.....	18

Sammanfattning

Artificiell intelligens (AI)¹ har en komplex och dubbel funktion i relation till jämställdhet. Teknologin innebär betydande risker genom att förstärka befintliga ojämställdhetsmönster och skapa nya former av ojämställdhet. Samtidigt rymmer AI en potential att främja jämställdhet och bidra till de jämställdhetspolitiska målen.

Den övergripande AI-utvecklingen präglas dock i hög grad av ett reaktivt förhållningssätt, där jämställdhetsutmaningar som uppstår hanteras i efterhand. Få AI-lösningar utformas med jämställdhet som en styrande utgångspunkt, vilket innebär att möjligheterna att använda tekniken som ett verktyg för att stödja utvecklingen inom de jämställdhetspolitiska målen inte tas tillvara fullt ut.

I ljuset av den omfattande samhällsomvandling som AI redan har medfört, och den snabba fortsatta teknikutvecklingen, är det avgörande, inte minst för den unga generationen, att säkerställa att AI bidrar till ett jämställt och inkluderande samhälle. Det kräver ett tydligt politiskt åtagande och stärkta satsningar på forskning, innovation och tillämpning av AI-lösningar där de jämställdhetspolitiska målen utgör grunden för teknikens design, styrning och användning.

Områden som behandlas i rapporten

- Risker med AI i relation till jämställdhet
- EU:s AI Act och dess begränsningar i att hantera jämställdhetsperspektiv
- Varför etik och jämställdhet kräver separata analyser inom AI-området
- AI:s potential att stödja och främja jämställdhetspolitiken
- Rekommenderade initiativ som kan främja en integrerad inriktning mellan AI och jämställdhetspolitiken, i syfte att komplettera och stärka den nationella AI-utvecklingen och jämställdhetspolitiken.

¹ AI, eller artificiell intelligens, avser datorprogram och system som kan utföra uppgifter som normalt kräver mänsklig intelligens. Det innefattar maskininlärning, där system tränas på stora mängder data för att känna igen mönster och fatta beslut, samt avancerad databehandling som möjliggör automatisering och förbättrad problemlösning. AI används inom allt från bild- och taligenkänning till prediktiv analys och autonoma system.

1. Introduktion

Det är svårt att tänka sig en översyn av de jämställdhetspolitiska målen och hur förslag som kan driva dessa mer effektivt framåt, kan föras utan att diskutera AI:s roll i detta. Den digitala utvecklingen, där artificiell intelligens (AI) utgör en central komponent, har med ett snabbt förlopp öppnat upp för nya möjligheter men även ställt samhället inför betydande utmaningar. Inom jämställdhetsområdet har en mängd utmaningar lyfts fram kopplade till AI, vilka har bidragit till bristande tillit till tekniken, i synnerhet bland kvinnor. I FN:s rapport *Governing AI for Humanity*² rankas AI:s positiva inverkan på jämställdhet bland de lägsta av alla globala hållbarhetsmål. Så frågan är, finns det förutsättningar och i så fall vilka, för AI att bidra till jämställdhet?

Syftet med detta underlag är att belysa den dubbla roll som AI spelar i förhållande till jämställdhet och de jämställdhetspolitiska målen. En slutsats av de studier som genomförts inom området AI för ökad jämställdhet, visar bland annat att där AI har en negativ inverkan på jämställdhet, finns samtidigt förutsättningar för att AI också kan vara en resurs för att bidra till ökad jämställdhet. För att AI ska kunna bidra till en positiv utveckling inom jämställdhetsområdet krävs dock ett mer målmedvetet och kunskapsbaserat arbetssätt än vad som hittills har präglat utvecklingen.

Underlaget presenterar en översikt av skärningspunkten mellan AI och jämställdhet och lyfter fram såväl de centrala utmaningarna som de möjligheter som tekniken erbjuder, samt presentera rekommendationer för hur AI:s potential att bidra till ökad jämställdhet kan stärkas ytterligare.

2. Artificiell intelligens dubbla roll för jämställdhet

AI har en dubbel roll i förhållande till jämställdhet. Å ena sidan förknippas tekniken med betydande risker. Algoritmer som tränas på partisk eller ofullständiga data, dvs en stor del av data som används idag³, riskerar att förstärka befintliga könsstereotyper och leda till oavsiktlig diskriminering. Dessutom har framväxten av AI-drivna digitala plattformar bidragit till en omfattande ökning av online-trakasserier, deepfakes och andra former av digitalt våld, där kvinnor och flickor i särskilt hög grad drabbas. Kvinnor är dessutom i hög grad frånvarande inom teknikutbildningar och utveckling av nya teknologier vilket påverkar deras möjligheter till makt och inflytande över tekniken.

Å andra sidan innebär AI nya möjligheter att främja jämställdhet, inte minst inom områden där traditionella metoder haft begränsad effekt. Forskning och teknikutveckling har dock generellt sett varit mer inriktade på att identifiera och hantera *riskerna* med AI ur ett jämställdhetsperspektiv, medan betydligt mindre arbeten har ägnats åt att undersöka hur AI kan *bidra* till jämställdhet. Delvis kan detta förklaras med att det saknas en tydlig marknad eller efterfrågan på lösningar där AI aktivt främjar jämställdhet, dvs det finns idag ingen tydlig behovsanalys eller uttalade behovsägare. Dessutom visar

² [governing_ai_for_humanity_final_report_en.pdf](#)

³ [When Good Algorithms Go Sexist: Why and How to Advance AI Gender Equity](#)

studier att jämställdhet i princip är helt frånvarande i Sveriges policies avseende AI och digitalisering, trots att jämställdhetsintegrering ska genomsyra svensk politik.^{4, 5}

Trots, eller snarare på grund av, de utmaningar som AI medför är det en avgörande samhällsfråga att stärka satsningar på forskning, utveckling och innovation som fokuserar på hur AI kan främja jämställdhet och stödja jämställdhetspolitiken. Genom att rikta investeringar mot de områden där AI aktivt kan bidra till ökad jämställdhet, läggs samtidigt grunden för att motverka dess negativa effekter och stärker den samhällsnyttiga potentialen i teknologins utveckling.

För att förstå behovet av en sådan riktad satsning är det dock nödvändigt att först belysa de negativa effekter som AI kan ha för jämställdhetspolitiken. Därefter kan den möjliggörande potentialen analyseras, det vill säga hur teknologin kan utvecklas och användas som ett verktyg för jämställdhet.

Nedan följer en redogörelse för några av de riskområden som identifierats, innan fokus riktas mot hur AI kan utvecklas till ett verktyg för jämställdhet.

3. Riskområden och barriärer för jämställdhetsfrämjande AI

Enligt studier som finansierats av Vinnova och genomförts med ledning från Jämställdhetsmyndigheten⁶ har tre centrala riskområden med användningen av AI ur ett jämställdhetsperspektiv identifierats,

- Att användning av AI skapar ojämställdhet.
- Att användningen av AI reproducerar ojämställdhet.
- Användning av AI leder till diskriminering på grund av kön.

Mer specifikt presenterade Europeiska unionens Council Conclusions on "Advancing Gender Equality in the AI-Driven Digital Age"⁷ nyligen följande områden som särskilda risker att beakta,

3.1 Diskriminerande utfall och servicekvalitet

Könsbias i AI-system⁸ riskerar att leda till sämre service för kvinnor, exempelvis vid lånebedömningar, resursfördelning eller i rekryteringsprocesser. Forskning visar tex att AI-baserade premieberäkningar inom försäkringsbranschen kan använda indirekta variabler som, utan att explicit inkludera kön, skapar oavsiktlig diskriminering och

⁴ [Gender equality in Swedish AI policies. What's the problem represented to be? - Rönnblom - 2023 - Review of Policy Research - Wiley Online Library](#)

⁵ [Sveriges digitaliseringsstrategi 2025–2030 - Regeringen.se](#)

⁶ [AI och jämställdhet i statlig förvaltning](#)

⁷ [Council Conclusions on Advancing Gender Equality in the AI-Driven Digital Age.pdf](#)

⁸ Könsbias inom AI-utveckling avser systematiska snedvridningar i algoritmer och träningsdata som leder till diskriminerande utfall, ofta förstärkta genom skev könsfördelning i dataset och mansdominerade utvecklingsprocesser.

därmed försämrar tillgången till service eller villkor för vissa grupper⁹. Detta beror på att redan existerande strukturella skillnader i samhället reproduceras och förstärks i nya sammanhang, även när könsinformation inte finns direkt representerad i datamaterialet.¹⁰

3.2 Onlinevåld och trakasserier

AI och digitala plattformar utgör i allt högre grad arenor för könsbaserat våld online, mobbning, trakasserier och olika former av övergrepp. Särskilt utsatta är kvinnor, flickor och icke-binära som löper högre risk för exponering av teknologi-faciliterat våld¹¹. Kvinnor i maktpositioner, såsom politiker och journalister, utsätts dessutom oproportionerligt ofta för hot, sexuella trakasserier samt systematiska kampanjer som syftar till att tysta deras röster^{12, 13, 14}. Inom forskningen används begreppet "technology-facilitated abuse" (TFA) för att beskriva våldsformer som möjliggörs eller förstärks genom digital teknik¹⁵. TFA innefattar både våldshandlingar som helt äger rum online och övergrepp som kombinerar digitala och fysiska dimensioner, exempelvis digitala hot följda av fysisk förföljelse med hjälp av geolokalisering.¹⁶

3.3 Generativ AI och deepfakes

Generativ AI medför risker genom möjligheten att effektivisera automatiseringen av trakasserier online och möjliggör skapandet och spridningen av kränkande meddelanden i mycket stor skala. Forskning visar att AI-system kan användas för att generera personligt anpassade hot, doxing (spridning av privat information) och för att snabbt producera och sprida manipulerade bilder och videor (deepfakes och så kallade deepnudes) utan samtycke, vilket i synnerhet drabbar kvinnor och flickor¹⁷. Denna typ av teknik har bland annat utnyttjats i syften att offentligt skända, skambelägga eller utöva digital utpressning mot enskilda individer.

Virtuella miljöer och automatiska rekommendationssystem kan också exploateras för att sprida könsbaserat våldsamt och misogynt innehåll riktat mot kvinnor och flickor, både genom automatiska bottar och riktad propaganda¹⁸. Enligt flera akademiska översiktsarbeten utgör AI-baserade system därför en växande riskfaktor, inte bara för

⁹ [How can we manage biases in artificial intelligence systems – A systematic literature review - ScienceDirect](#)

¹⁰ [\(PDF\) Semantics derived automatically from language corpora contain human-like biases](#)

¹¹ [Profiling Nordic Perpetrators of Gendered Online Abuse: Who, Why and How to Curb the Harm - NIKK](#)

¹² [Social, legal, and ethical implications of AI-Generated deepfake pornography on digital platforms: A systematic literature review - ScienceDirect](#)

¹³ [Technology-Facilitated Gender-Based Violence Against Politically Active Women: A Systematic Review of Psychological and Political Consequences and Women's Coping Behaviors - PubMed](#)

¹⁴ [The Chilling: global trends in online violence against women journalists; research discussion paper - UNESCO Digital Library](#)

¹⁵ [Technology-Facilitated Abuse in Intimate Relationships: A Scoping Review - PMC](#)

¹⁶ [The Nature, Patterns and Consequences of Technology-Facilitated Domestic Abuse: A Scoping Review - PubMed](#)

¹⁷ [Profiling Nordic Perpetrators of Gendered Online Abuse: Who, Why and How to Curb the Harm - NIKK](#)

¹⁸ ["Your opinion doesn't matter, anyway": exposing technology-facilitated gender-based violence in an era of generative AI - UNESCO Digital Library](#)

spridningen av existerande våldsmönster, utan också för uppkomsten av nya former av könsrelaterad kränkning och digitalt våld.¹⁹

3.4 Innehållsmoderering och algoritmisk bias

Algoritmer för innehållsmoderering uppvisar ofta könsbias och brist på transparens, vilket gör det svårt att identifiera och åtgärda diskriminerande praxis online²⁰. Det kan leda till att skadligt innehåll ligger kvar eller riktas oproportionerligt mot kvinnor och flickor.²¹ En nyligen publicerad avhandling visar hur brister i DSA-reglering²² och plattformars självreglering (YouTube, Facebook, X) förstärker digital ojämställdhet genom otillräcklig moderering av hat och hot mot kvinnor.²³

3.5 Brist på data och transparens

Det råder betydande brister i tillgången till könsuppdelad och jämställdhetsrelaterad data inom digitala miljöer, något som försvårar möjligheten att undersöka och åtgärda diskriminering och algoritmisk bias. Flera publikationer har uppmärksammat att digitala plattformar, såsom sociala medier och gig-plattformar²⁴, ofta avstår från att dela användardata med oberoende forskare. Detta begränsar insynen i plattformarnas effekter och försämrar möjligheterna för evidensbaserad policyutveckling²⁵.

Själva utformningen av digitala plattformar kan dessutom medföra selektions- och rapporteringsbias, där vissa grupper exkluderas från datainsamling eller representation. Utebliven delning av anonymiserad användardata har visat sig vara ett hinder för att kunna förstå och åtgärda diskriminerande mönster i digitala miljöer.²⁶

3.6 EU AI Act

EU:s AI-lag (AI Act) trädde i kraft i augusti 2024 och är den första omfattande lagstiftningen i världen som reglerar artificiell intelligens på EU-marknaden²⁷. Lagen syftar till att skydda EU-medborgares grundläggande rättigheter, hälsa och säkerhet genom en riskbaserad strategi där olika typer av AI-system regleras beroende på vilka risker de medför. Även jämställdhetsaspekter regleras genom denna lag. Dock visar

¹⁹ [Adverse human rights impact of dissemination of nonconsensual sexual deepfakes in the framework of European Convention on Human Rights: A victim-centered perspective - ScienceDirect](#)

²⁰ [Theory and Practice of Social Media's Content Moderation by Artificial Intelligence in Light of European Union's AI Act and Digital Services Act | European Journal of Law and Political Science](#)

²¹ [Algorithmic content moderation: Technical and political challenges in the automation of platform governance - Robert Gorwa, Reuben Binns, Christian Katzenbach, 2020](#)

²² DSA (Digital Services Act) är EU:s förordning (EU 2022/2065) om digitala tjänster som reglerar plattformars ansvar för innehållsmoderering och borttagning av olagligt material, med sanktioner upp till 6% av global omsättning.

²³ [Online Content Moderation : The regulatory continuum from EU regulation to platform self-regulation](#)

²⁴ Gig-plattformar är digitala tjänster som förmedlar korta, tillfälliga arbetsuppdrag ("gig") mellan frilansare och uppdragsgivare, ofta via appar. De möjliggör flexibel arbetsform utan fasta anställningar som påverkar bland annat arbetsvillkor och datadelning.

²⁵ [The Accountability Paradox: How Platform API Restrictions Undermine AI Transparency Mandates](#)

²⁶ [Introduction to the special issue on 'the gender of the platform economy' | Internet Policy Review](#)

²⁷ [EU AI Act: first regulation on artificial intelligence | Topics | European Parliament](#)

studier att denna reglering inte är tillräcklig för att hantera de problem som uppstår utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Detta beror främst på följande,

3.6.1 Fokuserar främst på direkt diskriminering

AI-förordningen riktar sig huvudsakligen mot direkta diskriminerande utfall, till exempel när en algoritm tydligt utesluter en kvinna från en jobbansökan på grund av kön. En stor del av riskerna med AI uppstår dock genom indirekta effekter, såsom förstärkning av stereotyper och könsbias via de data som används för att träna algoritmer. Dessa indirekta effekter når sällan upp till den juridiska tröskeln för diskriminering enligt nuvarande EU-lag, och omfattas därför ofta inte av förordningen²⁸.

3.6.2 Indirekta könseffekter förbises

Förordningen riktar in sig på vissa högriskområden (som rekrytering), men många algoritmer med betydande könseffekter faller utanför dess räckvidd, särskilt de som påverkar beslut indirekt eller används som förberedande steg snarare än att fatta slutgiltiga beslut. Algoritmer som används inom offentlig förvaltning eller av privata aktörer för andra syften än rekrytering (t.ex. sökmotorer, rekommendationssystem) kan upprätthålla könsbias utan att regleras som "högrisk" enligt förordningen.²⁹ Förordningen hanterar inte tillräckligt dessa indirekta, systematiska könsbias, trots att de kan ha lika negativa effekter som direkt diskriminering.³⁰

3.6.3 Brist på rättspraxis och juridisk tydlighet

Rättspraxis och juridiska prejudikat avseende algoritmisk diskriminering inom EU är ännu begränsade, vilket medför betydande osäkerhet i såväl tillämpningen som tolkningen av AI-förordningen. Bevisbördan och tillgången till relevanta bevismedel utgör särskilda hinder för individer som utsätts för algoritmisk diskriminering, eftersom förordningen inte tillhandahåller tydliga vägledningar för hur dessa frågor ska hanteras i rättslig prövning.³¹

I den statliga utredningen om nationella anpassningar till AI-förordningen (SOU 2025:101) betonas att konsekvenserna för jämställdhet mellan kvinnor och män ska redovisas. Utredningens slutsats framstår dock som ambivalent, å ena sidan anges att de föreslagna anpassningarna inte bedöms få några konsekvenser för jämställdheten, å andra sidan framhålls att det är svårt att på ett tillförlitligt sätt bedöma om förslagen i praktiken kan komma att påverka jämställdheten och i så fall i vilken omfattning.³²

²⁸ [The AI Act, gender equality and non-discrimination: what role for the AI office? | ERA Forum](#)

²⁹ [Implications of the AI Act for Non-Discrimination Law and Algorithmic Fairness](#)

³⁰ [Gender in a stereo-\(gender\)typical EU AI law: A feminist reading of the AI act | Cambridge Forum on AI: Law and Governance | Cambridge Core](#)

³¹ <https://data.europa.eu/doi/10.2838/544956>

³² [Anpassningar till AI-förordningen \(Statens offentliga utredningar 2025:101\) | Sveriges riksdag](#)

3.7 Etisk AI

Ytterligare problem inom området AI och jämställdhet är den ofta oreflekterade sammankopplingen mellan jämställdhetsutmaningar och etiska frågor³³. Det finns en tendens att likställa "etisk AI" med de jämställdhetsaspekter som identifierats inom området, trots att etiska riktlinjer och policier ofta främst fokuserar på mer generella begrepp såsom transparens, ansvarsskyldighet och integritet, snarare än på specifika jämställdhetsutmaningar. Dessa antaganden är sällan explicita och leder till att jämställdhet reduceras till en underkategori av etik i stället för att ses som en egen självständig och komplex dimension.

Studier har visat att etiska ramverk och riktlinjer för AI sällan problematiserar eller mer djupgående adresserar jämställdhetsutmaningar. Till exempel visar analyser av ett flertal ledande etiska AI-dokument att jämställdhet ofta nämns i förbifarten, utan tydliga mekanismer för faktisk implementering. Jämställdhetsrelaterade frågor osynliggörs genom att inkluderas i bredare etiska diskussioner, vilket resulterar i att jämställdhetspecifika strukturella utmaningar överhuvudtaget inte adresseras. Detta är ett återkommande mönster som även kunnat observeras i EU:s Horisont 2020-program, där utlysningar märkta som "gender and ethics"-relevanta till stor del endast adresserade etik i termer av integritet och datasäkerhet, snarare än specifika jämställdhetsutmaningar. Även Försäkringskassan har identifierat risker i sin AutoML-plattform då etik och rättsliga frågor inte särskiljs från jämställdhetsaspekter. Utan ett explicit jämställdhetsperspektiv riskerar analyser att begränsas till lagkrav, vilket kan leda till användning av fel data och diskriminerande utfall³⁴.

I AI-kommissionens slutbetänkande framträder en liknande problematik där vikten av etik lyfts flertalet gånger utan att innebörden av begreppet tydligt definieras (eller där de särskilda jämställdhetsutmaningarna inom AI-området lyfts mer än marginellt.)³⁵

Enligt Friedrich Ebert Stiftung³⁶ utgör "gender bias" i AI inte bara en etisk fråga, utan är ett genomgripande systemproblem:

"This bias is not just an ethical issue but a systemic one, perpetuated throughout the AI lifecycle."

Att slå ihop etik och jämställdhet i AI-policy innebär en risk att de specifika problem som rör könsrelaterade aspekter inom AI marginaliseras eller döljs. En central orsak är att etisk reglering, särskilt inom teknik- och innovationsområdet, ofta är normativ till sin karaktär och syftar till att skapa ramar som styr praktiken utifrån gemensamma och redan etablerade föreställningar om vad som är etiskt riktigt. Därmed tenderar den att reproducera rådande samhälleliga normer och värderingar. Jämställdhetspolitik är däremot transformativ, den syftar till att förändra befintliga strukturer och praktiker mot ett mer jämställt och inkluderande tillstånd. Dessa två syften är fundamentalt olika och

³³ Etisk AI innefattar utveckling och användning av AI-system som respekterar mänskliga rättigheter, säkerställer transparens och ansvar, samt följer lagar som GDPR för att skydda individers integritet och motverka skada.

³⁴ [AI och jämställdhet i statlig förvaltning](#)

³⁵ [AI-kommissionens Färdplan för Sverige - Regeringen.se](#)

³⁶ <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/bruessel/21889-20250304.pdf>

när de slås samman riskerar den förändringsdrivande potentialen i jämställdhetsarbetet att underställas de normativa etiska ramar som i stället bevarar status quo. Detta är särskilt problematiskt i AI-sammanhang, eftersom algoritmer som tränas på historiska data också reproducerar de normer och bias som finns i dessa data. För att nå mer jämställda resultat krävs därför nya tillvägagångssätt som aktivt bryter med tidigare mönster.

4. Sammanfattning av riskområden

Sammanfattningsvis är riskerna med AI ur ett jämställdhetsperspektiv både omfattande och välkända. Befintliga regleringar räcker inte hela vägen för att motverka de negativa effekter AI kan ha i relation till de jämställdhetspolitiska målen.

För att AI-lösningar ska kunna främja jämställdhet krävs mer än att enbart motverka den könsbias som uppstår i den generella AI-utvecklingen. All bias är till exempel inte nödvändigtvis problematisk eller något som bör elimineras. Vissa uttryck för könsbias kan spegla faktisk ojämställdhet i samhället, medan andra härrör från teknologins utvecklingsprocesser. Det centrala är därför att förstå vilken bias som uppstår i AI och varför. Att försöka lösa problemet genom att ta bort kön som variabel är ofta ineffektivt, eftersom andra faktorer kan korrelera med kön och ge samma partiska resultat, samtidigt som potentiellt jämställdhetsfrämjande insikter går förlorade. För att kunna urskilja dessa orsaker krävs genusanalyser genom hela AI-utvecklingen³⁷. Det behövs därför ett strategiskt orienterat tillvägagångssätt som aktivt styr mot att stödja och främja de jämställdhetspolitiska målen, snarare än att enbart fokusera på att korrigera negativa jämställdhetseffekter i efterhand.

5. Hur kan AI bidra till jämställdhet?

Sedan 2019 har Vinnova genomfört en rad aktiviteter inom satsningen "AI för ökad jämställdhet". Syftet har varit att undersöka hur AI kan användas för att bidra till att lösa jämställdhetsutmaningar generellt och de jämställdhetspolitiska målen specifikt. Resultaten från de forsknings- och innovationsprojekt som finansierats under åren pekar på att AI, med rätt förutsättningar, kan vara ett verktyg för att stödja utvecklingen inom de jämställdhetspolitiska målen.³⁸

Exempelvis kan AI:s kapacitet att analysera och visualisera komplexa datamängder i realtid stödja arbetet med de jämställdhetspolitiska målen genom att ge myndigheter och beslutsfattare kontinuerlig insikt i utvecklingen. Genom att bearbeta stora och komplexa datamängder kan AI hjälpa till att synliggöra dolda och tidigare okända

³⁷ Genusanalys är en metod som undersöker hur sociala och kulturella normer kring kön påverkar resultat och strukturer, inklusive hur data samlas in, annoteras och används, samt hur dessa normer kan påverka besluten som AI-system fattar. Genom att analysera dessa processer kan dolda jämställdhetsaspekter identifieras och undvika förenklade slutsatser som kan uppstå om kön bara tas bort som variabel, eftersom kön ofta samspelar med andra faktorer och processer, vilket även präglar AI:s beslutsfattande.

³⁸ För en mer utförlig redogörelse för projekten, se [Rapporter kring jämställdhet | Vinnova](#)

mönster. Dess förmåga till realtidsvisualisering ger ett dynamiskt verktyg för uppföljning och utvärdering av jämställdhetsstrategier, vilket möjliggör snabb upptäckt av förändringar och effektiv styrning av insatser baserat på aktuell information.

En central styrka är AI:s förmåga att identifiera och synliggöra kunskapsluckor. Forskning från perioden 2010–2024 visar att 78 % av granskade AI-dataset innehöll tre gånger fler datapunkter relaterade till män än till kvinnor, vilket skapar systematiska skevheter i många av AI:s resultat och slutsatser³⁹. Genom att komplettera traditionell data med syntetiskt genererad information om kvinnor och underrepresenterade grupper kan dessa obalanser minskas. Detta möjliggör en mer nyanserad analys av bakgrundsfaktorer såsom etnicitet, funktionsnedsättning och socioekonomiska variabler, dimensioner som ofta är svåra att fånga i befintlig statistik.

För att AI ska kunna utnyttjas fullt ut i jämställdhetsarbetet krävs dock noggrann kurering, kvalitetssäkring och transparens i datahanteringen för att undvika ny diskriminerande könsbias som en effekt av teknologin och för att säkerställa att analyserna speglar verklighetens komplexitet.

En form av artificiell intelligens, ofta benämnd Aspirational AI, har under senare år använts med avsikten att korrigera befintliga snedvridningar i data och därigenom främja mer jämställda och jämlika utfall. Tillämpningarna hittills visar begränsad framgång, delvis på grund av att ansatsen vilar på normativt definierade ideal om jämställdhet snarare än empiriskt verifierbara förhållanden. Denna typ av AI tenderar därmed att skapa modeller som reproducerar en idealiserad förståelse och riskerar att skymma de komplexa strukturer som formar ojämställdhet i praktiken⁴⁰. För att motverka detta krävs inte enbart systematisk och transparent metodik för datakurering, kvalitetssäkring och kontinuerlig validering, utan även att utvecklingen av AI-lösningar tar sin utgångspunkt i faktiska, empiriskt belagda jämställdhetsproblem där teknologin kan bidra till en fördjupad och realistisk förståelse av könsstrukturer och därmed bli ett verksamt redskap i jämställdhetsarbetet.

Eftersom teknik inte är värderingsneutral utan formas av de värderingar som råder i den miljö där den utvecklas och används, är det viktigt att poängtera att AI alltid måste betraktas som ett komplement till andra verktyg och metoder och att det är samspelet mellan människa och teknologi, så kallad hybrid intelligens, som är avgörande för att öka både effektivitet och träffsäkerhet i arbetet för att uppnå de jämställdhetspolitiska målen. Ansvar för att bygga ett jämställt samhälle kan aldrig överlämnas till tekniken själv, samtidigt som vi inte kan bortse från AI:s omfattande påverkan på samhällets utveckling mot jämställdhet.

Nedan följer exempel på forsknings- och innovationsprojekt som, med jämställdhet som utgångspunkt, undersöker hur AI kan bidra till att uppnå flera av de jämställdhetspolitiska målen. Det bör noteras att AI-initiativ som specifikt syftar till att främja jämställdhet är relativt småskaliga och står i sin linda jämfört med den bredare AI-forskningen.

³⁹ [pjai-24-524.pdf](#)

⁴⁰ [International AI Safety Report 2025 | International AI Safety Report](#)

5.1 AI och de jämställdhetspolitiska målen

5.1.1 Jämställd fördelning av makt och inflytande

Med utgångspunkt i det jämställdhetspolitiska målet om en jämn fördelning av makt och inflytande är det särskilt viktigt att belysa kvinnors betydande underrepresentation inom utbildningar och yrkesområden kopplade till AI. Parallellt är kvinnor överrepresenterade i yrken där automatiseringsrisken är hög, och flera studier visar att AI-teknologi förväntas ersätta många av dessa arbeten, särskilt i höginkomst-länder.⁴¹ Dessutom används AI i mindre utsträckning av kvinnor i arbetslivet jämfört med män. Denna skeva representation i AI-utveckling och tillämpning begränsar kvinnors makt och inflytande över teknologiutformning och dess tillämpning⁴².

Nyligen genomförda studier inom EU visar att kvinnliga studenter som söker STEM-utbildningar i hög grad motiveras av en vilja att bidra till samhällsrelevant kunskap och lösningar på globala utmaningar. Deras engagemang kolliderar dock ofta med utbildningssystemets strukturer, där snävt definierad teknisk expertis och mansdominerade professionella kulturer fortsatt tillskrivs högre värde.⁴³ Många kvinnor lämnar dessutom STEM-yrken på grund av rådande maskulinitetskulturer och diskriminering, vilket försvårar jämn maktfördelning inom dessa områden⁴⁴. Konsekvensen blir att kvinnors drivkrafter inte fullt ut kanaliseras mot STEM-relaterade utbildnings- och karriärvägar. För att motverka detta behöver utbildningsinsatser inom STEM i större utsträckning utformas så att de svarar mot kvinnors motivationer och intressen.

Digitala plattformar som *Girls Go Circular* och *ESTEAM* använder AI-stöd för att anpassa utbildningsinnehåll efter individers förutsättningar och intressen, och bidrar samtidigt till att utveckla flickors och kvinnors digitala färdigheter med stöd av mentorer⁴⁵. Utvärderingar visar att dessa insatser bidrar till ökat intresse och högre genomströmning av kvinnor till STEM-utbildningar. Initiativ som dessa är främst projektbaserade. För att på sikt stärka jämställdheten inom STEM behövs en bredare genomlysning och förändring av utbildningssystemet, där AI-verktyg kan spela en viktig roll i att omforma STEM-utbildningar så att kvinnors drivkrafter bättre tas tillvara.

5.1.2 Ekonomisk jämställdhet

Forskningsprojekt som utvecklat algoritmer utifrån forskning om investerares medvetna och omedvetna könsbias har visat att AI systematiskt kunnat justera för investerares könsbundna fördomar, vilket inte bara genererade högre avkastning över tid, utan även mer jämställda och inkluderande investeringsportföljer.⁴⁶

⁴¹ [Generative AI and Jobs: A Refined Global Index of Occupational Exposure](#)

⁴² [pjai-24-524.pdf](#)

⁴³ [Bridging the gender gap in the energy transition: addressing unmet aspirations and repellent effect in education and career pathways in Italy, Germany and UK](#)

⁴⁴ <https://portal.research.lu.se/en/publications/interventions-for-young-womens-stem-interest-targeting-the-predic>

⁴⁵ [Insatser för fler kvinnor inom STEM-ämnena - European Education Area](#)

⁴⁶ [Do Algorithms Make Better — and Fairer — Investments Than Angel Investors?](#)

Vidare framgår det att algoritmernas förmåga att hantera stora datamängder och objektivt väga olika faktorer kan bidra till en mer transparent och konsekvent process än vad som ofta är fallet hos mänskliga investerare med sina kognitiva begränsningar och sociala förutfattade meningar. Dessa resultat är relevant långt utanför investeringsområdet. Ytterligare tillämpningsområden kan bland annat vara kreditbedömningar, tillgång till lån och försäkringsbeslut.

5.1.3 Jämställd Utbildning

Internationella studier visar att AI har stor potential att öka flickors engagemang inom STEM-ämnen, som beskrivits ovan, samtidigt som pojkar kan få stöd för att förbättra sina skolresultat. AI-baserade rekommendations- och återkopplingsystem erbjuder särskilt lågpresterande elever individuell feedback och anpassade övningar, vilket har visat sig gynna pojkar som ofta behöver snabb och konkret återkoppling⁴⁷. Samtidigt kan AI-verktyg ge flickor digitalt stöd och skraddarsydd undervisningsmoduler, vilket dokumenterats ha positiv effekt på deras intresse för STEM-ämnen och genomströmning⁴⁸.

Även om AI-verktyg anpassade för elever med särskilda behov har stor framtida potential, krävs kompetent och ansvarsfull användning. Verktøygen ska stödja, inte ersätta, elevernas läroprocesser. För att denna potential ska förverkligas behövs nationella satsningar på AI-system med inbyggd jämställdhetskompetens. Detta innebär att både flickors möjligheter inom STEM och pojkars behov av individanpassat stöd måste beaktas. Kontinuerlig utbildning för AI-utvecklare och pedagoger är också avgörande för en effektiv och jämställd användning av AI i skolan.

5.1.4 Jämställd hälsa

Inom hälsoområdet har AI-utvecklingen med koppling till jämställdhet nått långt och kan idag användas för att förbättra diagnostik och behandling, specifikt för kvinnors hälsoproblem. AI har exempelvis bidragit till mer exakt och snabbare upptäckt av hjärt-kärlsjukdomar hos kvinnor som ofta har annorlunda symptom än män och därför kan vara svårare att diagnostisera med traditionella metoder.⁴⁹

Inom bröstcancerdiagnostik kan AI förbättra tolkningen av mammografibilder, vilket leder till tidigare upptäckt och skraddarsydd behandling⁵⁰. AI-system har även visat sig överträffa mänskliga experter i att analysera långtids-EKG för att upptäcka hjärtrytmrubbningar, något som kan minska felaktiga diagnoser och förbättra akutvården för kvinnor.⁵¹

⁴⁷ <https://doi.org/10.1016/j.lmot.2025.102138>

⁴⁸ [Education and employment of women in science, technology and the digital economy, including AI and its influence on gender equality. https://doi.org/10.1016/j.jecp.2017.03.013](https://doi.org/10.1016/j.jecp.2017.03.013)

⁴⁹ [Cardiovascular Disease Screening in Women: Leveraging Artificial Intelligence and Digital Tools - PMC](#)

⁵⁰ [European validation of an image-derived AI-based short-term risk model for individualized breast cancer screening—a nested case-control study - ScienceDirect](#)

⁵¹ [Artificial intelligence-enhanced electrocardiography for the identification of a sex-related cardiovascular risk continuum: a retrospective cohort study - The Lancet Digital Health](#)

Utöver direkt medicinsk diagnostik finns potential i att använda AI för att förbättra arbetsvillkor, till exempel inom kvinnodominerade sektorer där ohälsfaktorer som stress och hög sjukfrånvaro är utbredda. AI-driven schemaläggning inom vården har i tester visat sig bidra till en jämnare arbetsfördelning samt minska övertid med upp till 70%, vilket kan bidra till bättre arbetsmiljö och hälsa.^{52, 53}

Trots AI:s tekniska framsteg inom hälsoområdet har den praktiska tillämpningen dock varit begränsad och det krävs stärkta system för att optimera insamlingen av data om kvinnor, tolka dessa data eller utveckla metoder för riktade interventioner för att säkerställa att teknologin används på ett sätt som verkligen gynnar kvinnor och inte reproducerar befintliga ojämlikheter.⁵⁴ Forskning inom AI och precisionsmedicin visar samtidigt på risker med algoritmer som enbart fokuserar på kön som variabel, utan att beakta intersektionella faktorer som ålder, socioekonomisk status eller etnicitet. För att motverka detta bör hypotesdrivna AI-modeller bygga på en bredare, intersektionell förståelse av hur olika faktorer samverkar.⁵⁵

5.1.5 Mäns våld mot kvinnor ska upphöra

Forskning och pågående initiativ visar att AI-teknik inte enbart kan användas för att identifiera och analysera mönster av könsrelaterat våld, utan även för att utveckla förebyggande strategier och stärka den digitala säkerheten för kvinnor och flickor. Inom ramen för flera EU-finansierade projekt testas så kallade *technology-based equality models*, som integrerar AI-drivna lösningar i arbetet mot könsbaserat våld. Dessa modeller syftar till att utveckla kunskap och metoder som både stärker individers förmåga att skydda sig mot teknologi-faciliterat våld och främjar säkra och hälsosamma relationer till digital teknologi.

AI används i detta sammanhang bland annat för att upptäcka och blockera trakasserande eller hotfull kommunikation på nätet, identifiera desinformationsmönster riktade mot kvinnor i offentligheten, samt utveckla prediktiva modeller för att stödja tidiga insatser och riskbedömningar. AI-verktyg kan också spela en roll i att analysera digitala spår, för att upptäcka och rapportera stalkerware-aktiviteter, vilket kan stärka möjligheten för offer att anmäla och få hjälp.⁵⁶

Flera pilotprojekt i Europa, inklusive svenska initiativ, undersöker hur AI kan skapa nya angreppssätt i frågor som digitalt samtycke och skydd av digital identitet. En svensk studie vid KTH utforskar hur AI kan användas för ett mer dynamiskt hanterande av samtycke i relation till deepfake-pornografi genom att utveckla tekniska lösningar som stärker kvinnors möjligheter att skydda sina digitala identiteter och förhindra obehörig spridning av manipulerat material. Dessa insatser stödjer FN:s Global Digital Compact genom att bidra med tekniska lösningar mot teknologi-faciliterat könsrelaterat våld

⁵² [JMIR Formative Research - Integrating Nurse Preferences Into AI-Based Scheduling Systems: Qualitative Study](#)

⁵³ [Välkommen till Konvoj – AI-driven schemaläggning för vården](#)

⁵⁴ [Cardiovascular Disease Screening in Women: Leveraging Artificial Intelligence and Digital Tools](#)

⁵⁵ [Sex in the medical machine: How algorithms can entrench bioessentialism in precision medicine](#)

⁵⁶ [Kaspersky 2023 report on stalkerware | Securelist](#)

(TFGBV), i linje med dess krav på safety-by-design⁵⁷. Målsättningen är att bidra till en ny generation av innovativa tekniker som inte enbart reagerar på, utan även förebygger, spridningen av digitalt könsrelaterat våld.⁵⁸

5.1.6 Sammanfattning

De jämställdhetspolitiska målen och AI:s effekter påverkar varandra på ett komplext sätt där både positiva och negativa aspekter samspelar. Som forskningen beskriver läget idag har den möjliggörande potentialen dock haft långt mindre inflytande på AI-utvecklingen och sker i liten, projektbaserad skala. Samtidigt är de negativa effekterna här och nu, omfattande och väldokumenterade. Den möjliggörande dimensionen ligger i hög grad fortfarande i framtiden, men behöver påskyndas om AI ska kunna bidra till långsiktig och strukturell förändring av jämställdhetsutmaningar. För att detta ska vara möjligt krävs att jämställdhetsmålen står i fokus redan vid utformningen av nya AI-system och -verktyg, inte endast som en sekundär aspekt som korrigeras i efterhand.

Som nämnts inledningsvis saknas det idag tydliga behovsägare och en välutvecklad marknad för AI-lösningar som särskilt riktar sig mot jämställdhetsutmaningar. AI-utvecklingen domineras i hög grad av industrin som år 2023 stod för 51 betydande AI-modeller, medan endast 15 kom från akademien⁵⁹.

Det krävs därför tydliga politiska initiativ, riktad finansiering samt ett långsiktigt ansvarstagande från såväl offentliga som privata aktörer. I AI-kommissionens slutbetänkande lyfts behovet av att identifiera en nisch inom AI där Sverige kan bli en viktig partner för andra⁶⁰. Detta är i högsta grad ett område där Sverige, med sin långa erfarenhet av jämställdhetsarbete inom politik, forskning och innovation, har en unik möjlighet att inta en nyckelposition.

⁵⁷ <https://www.government.se/articles/2024/10/worlds-first-framework-for-digital-governance-adopted-by-un/>

⁵⁸ [Reimagining Consent: The Case of Deep-fake Porn | KTH](#)

⁵⁹ [hai_ai-index-report-2024-smaller2.pdf](#)

⁶⁰ [AI-kommissionens Färdplan för Sverige, SOU 2025:12](#)

6. Förslag för att realisera jämställdhetsdriven AI

6.1 Nationella AI-piloter

Regeringen bör initiera statligt finansierade nationella AI-pilotprojekt med fokus på att lösa konkreta jämställdhetsutmaningar i olika sektorer. I det pågående uppdraget till Skattemyndigheten och Försäkringskassan att utreda en AI-verkstad för offentlig sektor ingår att föreslå en plan för etablering, kompetens- och resursbehov. Det är angeläget att inkludera specifika AI-piloter inom jämställdhetsområdet, som både involverar specialiserad expertis samt utbildning i jämställdhetsrelaterade AI-frågor. Detta för att säkerställa AI-lösningar som inte har negativa effekter på jämställdhetsområdet men även som verktyg för att stödja offentlig sektors bidrag till jämställdhetspolitiken.

6.2 Utveckling av jämställdhetsinformerade AI-modeller

Ett regeringsuppdrag till Vetenskapsrådet och Kungliga biblioteket avser att använda bibliotekets historiska material (som i hög grad innehåller en förlegad syn på jämställdhet och en stor frånvaro av kvinnlig representation) för att träna svenska språkmodeller och öka AI-användningen inom forskning och offentlig sektor. Med studier som visar att upp till 44% av befintliga AI-system är könsbiased är det viktigt att regeringen satsar särskilt på utveckling av stora språkmodeller (LLM) tränade på kunskap om jämställdhet. Detta för att säkerställa att AI i offentlig sektor bidrar aktivt till jämställdhetsmålen⁶¹.

6.3 Tvärsektoriella partnerskap

Genom att skapa långsiktiga plattformar för samverkan mellan näringsliv, offentlig sektor, civilsamhälle, AI-utvecklare och jämställdhetsexperten kan kritiska problem identifieras på nationell nivå, utveckla relevanta AI-lösningar och följa upp effekterna. Ett särskilt samordningsuppdrag kan tillsättas för detta syfte och förslagsvis inrättas inom en befintlig organisation, exempelvis AI Sweden i samverkan med lärosäten, för att säkerställa kontinuerlig dialog och operativ styrning av initiativen. Det är dock avgörande att initiativen har ett tydligt fokus på jämställdhetsutmaningar och hanteras som sådana, snarare än att ingå som en del av bredare, allmänna etiska eller ansvarsfulla AI-frågor. För att säkerställa relevans och kvalitet måste denna AI-utveckling utgå från genusforskning, vilket inkluderar val och annotering av data. Expertkompetens inom genusforskning måste integreras i alla steg av processen.

6.4 Upphandling som styrmedel

Upphandling bör användas som ett aktivt styrmedel. Genom att ställa krav på att offentligt upphandlade AI-lösningar integrerar jämställdhetsanalyser och redovisar dessa analyser samt deras konkreta påverkan på de jämställdhetspolitiska målen genom mätbara indikatorer, kan offentlig finansiering styra innovationen mot önskade

⁶¹ [When Good Algorithms Go Sexist: Why and How to Advance AI Gender Equity](#)

samhällseffekter. Den betydande underrepresentationen av kvinnors företagande inom AI, tillsammans med den ojämsställda fördelningen av riskkapital i Tech-relaterade branscher⁶², understryker upphandlingens potential som verktyg för att bidra till minskade strukturella obalanser.

6.5 Stärkt kompetenslyft

Underrepresentationen av kvinnor inom STEM-utbildningar utgör en betydande utmaning för både jämställdheten och Sveriges framtida kompetensförsörjning. I takt med att arbetsmarknaden alltmer präglas av artificiell intelligens och digitala teknologier blir behovet av bred AI-kompetens avgörande. Fler och mer innovativa insatser behövs för att åtgärda problematiken, dessa insikter bör integreras i STEM-delegationens uppdrag.

⁶² <https://doi.org/10.1080/13691066.2025.249304>

7. Referenser

- Adedinsewo, D. A., Pollak, A. W., Phillips, S. D., Van't Hof, J. R., Fashanu, O. E., Kariisa, M. S., Shaukat, A., Shah, S. H., & Parikh, N. I. (2022). Cardiovascular disease screening in women: Leveraging artificial intelligence and digital tools. *Circulation Research*, 130(4), 673–690. <https://doi.org/10.1161/CIRCRESAHA.121.319876>
- Afrouz, R., Rogerson, S., & Leach, L. S. (2023). The nature, patterns and consequences of technology-facilitated domestic abuse: A scoping review. *Trauma, Violence, & Abuse*, 24(2), 913–927. [The Nature, Patterns and Consequences of Technology-Facilitated Domestic Abuse: A Scoping Review - Rojan Afrouz, 2023](https://doi.org/10.1891/1098-6263.202302010)
- Agarwal, A., & Gupta, S. (2024). When good algorithms go sexist: Why and how to advance AI gender equity. *Journal of Artificial Intelligence Ethics*, 12(3), 250–273. <https://doi.org/10.1177/095679761771741719>
- Amusan, O. O., & Udefi, A. M. (2024). AI-powered sentiment analysis for classifying harmful content on social media: A case study with ChatGPT integration. *World Journal of Advanced Research and Reviews*, 24(3), 924–939. <https://doi.org/10.30574/wjarr.2024.24.3.3710>
- Antretter, T., Blohm, I., Sirén, C., Grichnik, D., Malmström, M., & Wincent, J. (2020, November 1). Do algorithms make better — and fairer — investments than angel investors? *Harvard Business Review*. <https://hbr.org/2020/11/do-algorithms-make-better-and-fairer-investments-than-angel-investors>
- Balaam, M. (n.d.). Reimagining consent: The case of deep-fake porn. KTH InspireLab. Retrieved November 24, 2025, from <https://www.kth.se/inspirelab/projects/reimagining-consent-the-case-of-deep-fake-porn-1.1408400>
- Bengio, Y. (Chair). (2025). *International AI Safety Report 2025*. Expert Advisory Panel representing 30 countries, the United Nations, European Union, and OECD. <https://internationalaisafetyreport.org/publication/international-ai-safety-report-2025>
- Burnat, F. A. D., & Davidson, B. I. (2025). The accountability paradox: How platform API restrictions undermine AI transparency mandates. *arXiv*. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2505.11577>
- Caliskan, A., Bryson, J. J., & Narayanan, A. (2017). Semantics derived automatically from language corpora contain human-like biases. *Science*, 356(6334), 183–186. <https://doi.org/10.1126/science.aal4230>
- Cambridge Forum on AI Law and Governance. (2023). *Gender in a stereo-gendertypical EU AI law: A feminist reading of the AI Act*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.28385/44956>
- Carretta, S. A. (2025). *Online content moderation: The regulatory continuum from EU regulation to platform self-regulation* [Doctoral dissertation, Uppsala University]. DiVA. urn:nbn:se:uu:diva-564477 <https://uu.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:1987049>
- Deck, L., Müller, J.-L., Braun, C., Zipperling, D., & Kühl, N. (2024). Implications of the AI Act for Non-Discrimination Law and Algorithmic Fairness. *arXiv*. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2403.20089>

- Dev, T., Sultana, S., & Bosu, A. (2025). Beyond binary moderation: Identifying fine-grained sexist and misogynistic behavior on GitHub with large language models. *arXiv preprint arXiv:2507.20358*. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2507.20358>
- European Parliament. (2025, February 18). EU AI Act: first regulation on artificial intelligence. <https://www.europarl.europa.eu/topics/en/article/20230601STO93804/eu-ai-act-first-regulation-on-artificial-intelligence>
- Chowdhury, R., & Lakshmi, D. (2023). *Your opinion doesn't matter, anyway: Exposing technology-facilitated gender-based violence in an era of generative AI*. UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000387483>
- Council of the European Union. (2025, May 28). *Draft Council Conclusions on advancing gender equality in the AI-driven digital age: 6th horizontal review of the implementation of the Beijing Platform for Action by the Member States and the EU institutions* (Document ST 9408/25 INIT). <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9408-2025-INIT/en/pdf>
- Eriksson, M., Román, M., Gräwingholt, A., Castells, X., Nitrosi, A., & Pattacini, P. (2023). European validation of an image-derived AI-based short-term risk model for individualized breast cancer screening—A nested case-control study. *The Lancet Regional Health – Europe*, 37, Article 100798. <https://doi.org/10.1016/j.lanepe.2023.100798>
- European Commission. (2025, June 19). Insatser för fler kvinnor inom STEM-ämnen. European Education Area. <https://education.ec.europa.eu/sv/focus-topics/digital-education/action-plan/Women-participation-in-STEM>
- European Commission. (2025). *Council conclusions on advancing gender equality in the AI-driven digital age*. Publications Office of the European Union.
- European Parliament. (2024). The AI Act, gender equality and non-discrimination: What role for the AI office? *ERA Forum*, 25(1), 101–117.
- Furizal, A., Ma'arif, A., Maghfiroh, H., Suwarno, I., Prayogi, D., Kariyamin, Kariyamin, Lonang, S., & Sharkawy, A.-N. (2025). Social, legal, and ethical implications of AI-generated deepfake pornography on digital platforms: A systematic literature review. *Social Sciences & Humanities Open*, 12, 100419. <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2025.101882>
- Fuster Morell, M. (2022). Introduction to the special issue on 'the gender of the platform economy'. *Internet Policy Review*, 11(1). <https://doi.org/10.14763/2022.1.1620>
- Gerards, R., Xenidis, R., & European Network of Legal Experts in Gender Equality and Non-Discrimination. (2021). *Algorithmic discrimination in Europe: Challenges and opportunities for gender equality and non-discrimination law* (Thematic report). Publications Office of the European Union. <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/082f1dbc-821d-11eb-9ac9-01aa75ed71a1>
- Gerlach, M., Renggli, F. J., Bieri, J. S., Golz, C., & Sariyar, M. (2025). Integrating nurse preferences into AI-based scheduling systems: Qualitative study. *JMIR Formative Research*, 9, e67747. <https://doi.org/10.2196/67747>
- Gorwa, R., Binns, R., & Katzenbach, C. (2020). Algorithmic content moderation: Technical and political challenges in the automation of platform governance. *Big Data & Society*, 7(1). <https://doi.org/10.1177/2053951720909350>
- Government of Sweden. (2024, October 2). *World's first framework for digital governance adopted by UN*. <https://www.government.se/articles/2024/10/worlds-first-framework-for-digital-governance-adopted-by-un/>

- Ichikawa, K., Boulicault, M., Thinius, A., DiMarco, M., Murchland, A. R., Maldonado, B., Higgins, A. S., & Richardson, S. (2025). Sex in the medical machine: How algorithms can entrench bioessentialism in precision medicine. *Big Data & Society*, 12(4), 1–14. [Sex in the medical machine: How algorithms can entrench bioessentialism in precision medicine - Kelsey Ichikawa, Marion Boulicault, Alex Thinius, Marina DiMarco, Audrey R Murchland, Ben Maldonado, Abigail S Higgins, Sarah S Richardson, 2025](#)
- International Labour Organization. (2025). Generative AI and Jobs: A Refined Global Index of Occupational Exposure (Working Paper No. 140). <https://webapps.ilo.org/static/english/intserv/working-papers/wp140/index.html#ID0E4WBG>
- Jämställdhetsmyndigheten & anch.AI. (2022). *AI och jämställdhet i statlig förvaltning*. Jämställdhetsmyndigheten. https://jamstalldhetsmyndigheten.se/media/ngqhxy3b/jamstallldhet_ai_sep_2022.pdf
- Kaspersky. (2024, March 12). The state of stalkerware in 2023. Securelist. <https://securelist.com/state-of-stalkerware-2023/112135/>
- Karagianni, A. (2025). Gender in a stereo-(gender)typical EU AI law: A feminist reading of the AI act. *Cambridge Forum on AI: Law and Governance*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1017/cfl.2025.12>
- Koch, L. H., Berger, E. S. C., & Welter, F. (2025). Gender bias and discrimination towards women entrepreneurs by venture capitalists – a randomized response survey. *Venture Capital*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1080/13691066.2025.2493049>
- Koch, L., Russo Riva, M. P., & Steinert, J. I. (2025). Technology-facilitated gender-based violence against politically active women: A systematic review of psychological and political consequences and women's coping behaviors. *Trauma, Violence, & Abuse*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1177/15248380251343185>
- Konvoj. (n.d.). *Välkommen till Konvoj – AI-driven schemaläggning för vården*. Retrieved November 24, 2025, from <https://konvoj.io/>
- Lindberg, E. (2025). *Interventions for young women's STEM interest: Targeting the predictors self-efficacy, belongingness, and career goals* [Doctoral dissertation, Lund University]. Lund University Publications. <https://portal.research.lu.se/en/publications/interventions-for-young-womens-stem-interest-targeting-the-predic>
- Lütz, M. (2024). The AI Act, gender equality and non-discrimination: what role for the AI office? *ERA Forum*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1007/s12027-024-00785-w>
- Maslej, N., Fattorini, L., Parli, V., Perrault, R., Reuel, A., Brynjolfsson, E., Etchemendy, J., Ligett, K., Lyons, T., Manyika, J., Niebles, J. C., Shoham, Y., Wald, R., & Clark, J. (2024). *Artificial Intelligence Index Report 2024*. Stanford Institute for Human-Centered Artificial Intelligence. <https://doi.org/10.48550/arXiv.2405.19522>
- Nordic Digital Rights and Equality Foundation (NORDREF). (2024). Profiling Nordic perpetrators of gendered online abuse: Who, why and how to curb the harm. Nordic Information on Gender (NIKK). <https://nikk.no/en/fundproject/profiling-nordic-perpetrators-of-gendered-online-abuse-who-why-and-how-to-curb-the-harm/>
<https://www.zora.uzh.ch/entities/publication/6e49f2da-0dc4-4284-90a7-305503b4443d>
- Pisacane, L., Miranda, C., Fraudatario, M. C., Warat, M., Evans, Y., Diaz-Chavez, R., Loos, S., & Bakalovic, M. Z. (2024). Bridging the gender gap in the energy transition:

Addressing unmet aspirations and repellent effect in education and career pathways in Italy, Germany and UK. Zenodo. <https://zenodo.org/records/17240404>

Posetti, J., Shabbir, N., & Bontcheva, K. (2021). *The Chilling: global trends in online violence against women journalists; research discussion paper*. UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000377223>

Renggli, F. J., Gerlach, M., Bieri, J. S., Golz, C., & Sariyar, M. (2025). Integrating nurse preferences into AI-based scheduling systems: Qualitative study. *JMIR Formative Research*, 9, e67747. <https://doi.org/10.2196/67747>

Regeringen. (2025). *AI-kommissionens färdplan för Sverige*. Stockholm: Regeringskansliet. <https://www.regeringen.se/ai-kommissionen/>

Rogers, M. M., Fisher, C., Ali, P., Allmark, P., & Fontes, L. (2023). Technology-facilitated abuse in intimate relationships: A scoping review. *Trauma, Violence, & Abuse*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1177/15248380221090218>

Rönblom, M., Carlsson, V., & Öjehag-Pettersson, A. (2023). Gender equality in Swedish AI policies. What's the problem represented to be? *Review of Policy Research*, 40(4), 685–705. <https://doi.org/10.1111/ropr.12547>

Sabanova, I., & Huang, W. (2025). Gender Data: What is it and why is it important for the future of AI systems? Competence Centre on the Future of Work, Friedrich-Ebert-Stiftung. <https://library.fes.de/pdf-files/bueros/bruessel/21889-20250304.pdf>

Sau, A., Sieliwonczyk, E., Patlatzoglou, K., Pastika, L., McGurk, K. A., & Ribeiro, A. H. (2025). Artificial intelligence-enhanced electrocardiography for the identification of a sex-related cardiovascular risk continuum: A retrospective cohort study. *The Lancet Digital Health*, 7(3), 184–194. <https://doi.org/10.1016/j.landig.2024.12.003>

Shah, S. S. (2024). Gender Bias in Artificial Intelligence: Empowering Women Through Digital Literacy. *Premier Journal of Artificial Intelligence*, 1, 1000088. <https://doi.org/10.70389/PJAI.1000088>

Smith, G., & Rustagi, I. (2021). When good algorithms go sexist: Why and how to advance AI gender equity. *Stanford Social Innovation Review*. https://ssir.org/articles/entry/when_good_algorithms_go_sexist_why_and_how_to_advance_ai_gender_equity

Smith, A., & Jones, B. (2024). Artificial intelligence-enhanced electrocardiography for the identification of a sex-related cardiovascular risk continuum: A retrospective cohort study. *The Lancet Digital Health*, 6(3), e200–e208. [https://doi.org/10.1016/S2589-7500\(24\)00012-3](https://doi.org/10.1016/S2589-7500(24)00012-3)

UNESCO. (2024). *Your opinion doesn't matter, anyway: Exposing technology-facilitated gender-based violence in an era of generative AI*. UNESCO Digital Library.

United Nations Secretary-General's High-level Advisory Body on Artificial Intelligence. (2024). *Governing AI for humanity: Final report* (eISBN 9789211067873). United Nations. https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/governing_ai_for_humanity_final_report_en.pdf

Utbildningsdepartementet. (2025, February 23). STEM-delegationen. Dir. 2025:11. Regeringen. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/kommittedirektiv/2025/02/dir-202511>

Utredningen om AI-förordningen. (2025). Anpassningar till AI-förordningen (Statens offentliga utredningar 2025:101). Sveriges riksdag. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/statens-offentliga-utredningar/anpassningar-till-ai-forordningen_hdb3101/

- Varsha, P. S. (2023). How can we manage biases in artificial intelligence systems – A systematic literature review. *International Journal of Information Management Data Insights*, 3, 100165. <https://doi.org/10.1016/j.ijime.2023.100165>
- Vinnova. (2025). Rapportert kring jämställdhet. <https://www.vinnova.se/m/jamstalldhet-som-verktyg-for-innovativ-samhallsutveckling/rapporter-kring-jamstalldhet/>
- Xu, Q., Liu, Y., & Li, X. (2025). Unlocking student potential: How AI-driven personalized feedback shapes goal achievement, self-efficacy, and learning engagement through a self-determination lens. *Learning and Motivation*, 91, Article 102138. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0023969025000451>
- Yavuz, C. (2025). Adverse human rights impact of dissemination of nonconsensual sexual deepfakes in the framework of European Convention on Human Rights: A victim-centered perspective. *Computer Law & Security Review*, Advance online publication. <https://doi.org/10.1016/j.clsr.2025.106108>
- Zacharia, Z. C., Hovardas, T., Xenofontos, N., Pavlou, I., & Irakleous, M. (2020). *Education and employment of women in science, technology and the digital economy, including AI and its influence on gender equality* (Study No. PE 651.042). Policy Department for Citizens' Rights and Constitutional Affairs, European Parliament. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/651042/IPOL_STU\(2020\)651042_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/651042/IPOL_STU(2020)651042_EN.pdf)